

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.

Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.

Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 21.

Ljubljana, dne 23. maja 1924.

II. leto.

Za rdeči veletok.

Med delavstvom — našim in nekdanjimi komunističnim — se pojavlja vedno močnejše struja rdečega veletoka, volja, da se ujedini v enotnih organizacijah amsterdamskega pravca.

Ta volja je razumljiva. Po tolikih težkih preizkušnjah, po toliki demagogiji, laži, obrekovanju in plačanem razdiralnem delu je delavstvo uvidelo, da se je dalo zlorabiti od brezvestnih razdiračev, da je nasledlo frazom demagogov. Iztreženje prihaja in kliče: za rdeč veletok! ne bo več utihnil, postalo bo iz besede dejanje.

Pa pravijo, voditelji so krivi, da je tako daleč prišlo! Res je — pa pozabiti ne smemo tudi na drugega krivca, to je na delavstvo samo. Za vsak greh je treba dveh: zapeljivca in onega, ki se da zapeljati. Upam si mirno trditi, da krivda delavstva ni manjša, kot krivda voditeljev. Zato je treba oba krivca napraviti neškodljiva. In blagor nam, če se to posreči!

Delavstvo se mora otresti povojne psihoze, spregledati mora jasno: V socializmu je spas, v enotni organizaciji je rešitev. Kaj to pomeni, to zamorejo naši sodrugi videti v velikem svetu na zapadu. Poglejmo Nemčijo: nikdar še ni nobena stranka šla v tako težkem položaju v volilni boj, kot združena socialistična stranka v Nemčiji. In vendar je obdržala vse svoje pozicije, taka je moč prepričanja, discipline in organi-

zacije. Pa na Francoskem: volilni uspeh združenih socialistov je naravnost ogromen. Tu se je treba učiti, sodrugi, tu je črpati samozavest, učiti se jasno gledati. Kako šibko, brez volje in prepričanja se je izkazalo v zadnjih letih slovensko delavstvo! Šibko je bilo kot trs, ki ga veter maje. Zato je imelo in ima voditelje, kakor jih zasluži. Kadar se bo pa naše delavstvo zavedlo svoje moči, kadar bo enkrat nehalo verovati frazam in demagogom ter razdiračem, kadar se bo oklenilo zedinjevalne misli, takrat bodo ti voditelji odrčali, radi ali ne radi, v pozabljenje. Ne skrbi nas priti preko voditeljev na dnevni red, k zedinjevanju, glavna skrb nam je, da se delavstvu odpro oči, da spregleda in da samo z elementarno silo zahteva: konec bratomornemu boju, konec sektaštvu, obrekovanju — vsi hočemo rdeč veletok, ki naj potegne z seboj vse, ki so poštene volje in socialističnega prepričanja!

In ta rdeč veletok v Sloveniji nas mora pripeljati preko naše Socialistične stranke Jugoslavije v svetovni rdeč veletok v socialistično internacionalno politično in strokovno organiziranega proletariata. Kajti brez internacionale ni socializma!

Kadar se bo naše delavstvo po bridkih izkušnjah dokopalo do tega spoznanja, takrat bo poplavlil vse naše sovražnike — rdeč veletok!

Solidarnost socialist. proletariata zmaguje!

Te dni je doživela solidarnost socialističnega proletariata sijajno zmago. Lahko rečemo, da že od l. 1919 nismo bili priča tako razveseljivega pojava v delavskem pokretu kakor je bil zadnji. Zakaj poleg komunistov goni Bernot že več let lažljivo in obrekovalno borbo proti posameznim sodrugom zaupnikom in organizacijam, hoteč s tem prepričati, da bi se razredno zavedno delavstvo združilo za svoj razredni boj v politični in strokovni organizaciji. Doslej je Bernot vodil ta boj tako previdno, da so tudi dobri in pošteni sodrugi mislili, da ima vendarle prav, čeprav ni nikdar pisal in ne govoril o socializmu, o razrednem boju ali pa se celo lotil kakega boja proti kapitalistični družbi ali tej ali oni meščanski stranki. Glavno mu je bilo, da je čitatelje pital s škandalni ne glede na to ali so resnični ali ne. In delavstvo je že dalje časa sumilo, da ta taktika ni v redu.

Šele pred štirinajstimi dnevi je pokazal pravo barvo. Oblatil je ves socialistični pokret, katerega ime nosi sam po krivici; ukazoval kakor po naročilu demokratov, da naj delavci dvigajo hranilne vloge v naših gospodarskih organizacijah in povrh vsega tega pa še predlagal, da naj se odcepijo tudi strokovne organizacije od Glavnega Radniškega Saveza ter od svoje Internacionale.

Vsega tega Bernot prej dve leti ni povedal. Prej je samo blatil zaupnike; šele sedaj se smatral, da je njegova setev že dozorela pa je povedal:

»Razženimo še strokovne organizacije delavstva in oslabimo jih, porušimo jih ter priklenimo dele njih svojemu »Skupnemu domu«, da bomo imeli zase dobro korito, za kulije pa par ubogih par.«

Tako rešitev vprašanja delavskih organizacij si je zamislil Bernot.

Proti grdim dejanjem te večletne politike je postalo delavstvo polagoma pasivno in čakalo, kak bo razvoj. — A sedaj pa, ko je ta nesreča za socialistični pokret v Sloveniji posegel tudi naravnost v strokovne organizacije, je nastal med delavstvom vihar ogorčenja proti njegovim zlobnim nakanam. Delavstvo namreč ve ceniti svoje strokovne organizacije; delavstvo ve, kaj je izbojevalo z močnimi organizacijami ter vidi obenem, kakšne poraze so doživele v socialnih bojih vse one organizacije, ki jih je razbil v zadnjih letih črv intrig, ki jih sejejo med delavstvom taki in drugačni kapitalistični hlapi.

Umevno je, da je proti tej očitni nameri cepljenja strokovnih organizacij nastopil ves socialistični delavski razred, ker je satanska, par let pripravljena namera da poruši in oslabi vse to, kar je ostalo zdravega in kar kaže, da se hoče razvijati in razviti v močno delavsko fronto.

Na konferencah in shodih v Celju, Mariboru, na Jesenicah, na Javorniku, Dobravi, v Zabukovci, Unija rudarjev in drugod, povsod obsojajo organizirani delavci ta zavraten napad na strokovni pokret v Sloveniji. Ti protesti so najlepši dokaz, da naše delavstvo hoče braniti svoje organizacije in to delavstvo bo tudi dokazalo, da jih zna odločno in uspešno braniti.

Marsikdo je že dvomil, da bi bil slovenski proletariatski zmožen boja za svoje organizacije, marsikdo je pravil, da so resnejši delavci postali hladni napram pokretu. Da, razumljivo je bilo to, ker je slovenski delavec pošten in ne mara gnoja in blata, ki so ga kidali prvaki, toda v trenutku največje nevarnosti se je to delavstvo otreslo mlačnosti. Tega trenutka se zaveda delavstvo, da preti nevarnost od navideznega prijatelja — volka v ovčji obleki. — Zato gre v boj!

Benedikt Kautsky.

Gospodarski problemi sedanosti.

I. Važnost teorije.

Široki krogi delavstva razodevajo velikokrat občutek, da se s teoretičnimi razglabljanji po nepotrebnem trati čas. Gre za to, da se praktično rešijo problemi. To pa je izvedljivo s pomočjo navadnega izkustva brez teoretičnih razmotrivanj. Četudi razmotrivajo včasih v političnem boju načelna vprašanja, se delavci večinoma upirajo, da bi enako obravnavali strokovna in gospodarska vprašanja.

Tudi v današnjem delavskem gibanju se vedno znova pojavlja gotovo, seveda realno neutemeljeno nasprotje med političnim in gospodarskim udejstvovanjem. To nasprotje pa zavzema obliko boja med teoretiki in praktično izkušeni možmi.

Danes ni treba podrobneje pojasnjevati, kako napačno je tako naziranje o teoretičnih problemih.

Nočem tukaj govoriti o tem, da delajo možje izkušnje samo eno napako, če trdijo, da izhajajo tudi brez teorij. Kajti tudi oni spravljajo svoja izkustva v nekak sistem, posplošijo posamezne dogodke, da morajo delati nadaljnje sklepe, vodijo boj po gotovih načelih — skratka, oni si tešijo svojo lastno teorijo. Taka teorija pa je navadno nepopolna, ker se naslanja le na zunanje pojave prakse. Ukvarja se le s posledicami ne da bi posegla po vzrokih. Te teorije lahko primerjamo s teorijami prejšnje medicine, ki je videla bolezen v vročici. Moderna zdravstvena znanost pa je nasprotno dognala, da je vročica posledica globljih vzrokov in zdravi zato v prvi vrsti vzroke in šele v drugi vrsti vročico.

Navadno nimajo oni ljudje, ki tako zasmehljivo govore o teoriji in teoretičnih nobene prave slike, kaj je teorija in kaj more ona nuditi. Teorije niso

umetne miselne konstrukcije, marveč so sistem sklepov, ki se napravijo iz pojavov dejanskega življenja in ki skušajo dognati vzroke teh pojavov. Teorija služi torej le, da se razloži dejansko življenje. Vsled tega išče teorija v raznovrstnosti pojavov skupni temeljni potek, da dobi na ta način kar najbolj enotno miselno sliko. Jasno je, da moramo opustiti pri tem nebitvene pojave in da se smemo omejiti le na bistvo. Izbira med bistvenim in nebitvenim, ter možnost, s pomočjo teorije pojasniti pojave okoli nas, povesta, koliko je teorija vredna in resnična.

Teorija mora igrati v politiki veliko vlogo. Če hočemo dobiti potom politike vpliva na razmere, v katerih živimo, moramo najprej natančno upoznati te razmere. Šele takrat bomo lahko upoznali vzroke današnjega stanja in ocenili posledice, ki jih bo imelo naše udejstvovanje na te razmere. Če vzamemo primer iz sedanosti, moremo to prilično tako-le karakterizirati: Strokovni funkcionar, ki vidi samo svoj delokrog, bo carinsko tarifo drugače presojal kot teoretično naobrazeni narodni gospodar. Strokovni funkcionar se bo brigal samo za to, da bo uživala njegova stroka carinsko zaščito pred inozemsko konkurenco in se ne bo vprašal, če li ne škoduje morda taka carinska zaščita drugim delovnim slojem. Narodni gospodar pa bo postavil v svojih razmotrivanjih v ospredje interes splošnosti; on bo zato preudaril, kakšne posledice more imeti carinska ureditev na splošno narodno gospodarstvo. V mnogih slučajih bo zato prišel narodni gospodar - teoretik v nasprotje z onimi, ki zastopajo interese posameznih strok. Vendar moramo priznati, da je le teoretik pravi zastopnik delavskih interesov.

Razmerje med Svobodo in UDR.

Nekateri člani Svobode so začeli — očitno pod vplivom nesocialističnih krogov, ki žele dobiti vpliv na Svobodo in zanesti kal razkola tudi v kulturne organizacije, razmišljati o razmerju med Svobodo in UDR, ter so prišli do napačnega zaključka, da hoče UDR, delati konkurenco Svobodi.

Na iniciativo centralnega odbora Svobode se je nato vršila seja zastopnikov centralnega odbora Svobode in UDR. (paritetna komisija), kjer se je skušala najti baza za sodelovanje obeh potrebnih organizacij.

Da najbolj avtentično pojasnimo tozadevna pogajanja, podamo v naslednjem mnenju in predloge, ki sta jih zastopnika UDR, predložila paritetni komisiji. Tozadevni predlog se glasi:

Mnenje in predlogi zastopnikov UDR v paritetni komisiji.

Centralni odbor Splošne delavske izobraževalne zveze »Svobode« v Ljubljani je pozval Udruženje delavskih voditeljev v Ljubljani, da se sestanejo po dva delegata vsakega društva kot paritetna komisija, ki naj se razgovore in sporazumeje o predlogih, ki naj bi omogočili, da se v bodočnosti zagotovi sporazumno delo obeh društev in izbegnejo vsa nesporazumljenja med društvom, ki so se v zadnjem času pojavila.

Dne 5. in 8. maja 1924 se je ta paritetna komisija sešla in sicer za Svobodo ss. Reje in Bitezki, za UDR pa ss. Svetek Andrej in Korun. V smislu predloga UDR naj bi stranka imenovala pred-

sednika za to komisijo, vendar so se člani zjedini na to, da začasno poverijo s posredovanjem v komisiji sodr. Reja.

Komisija je na to v daljšem razgovoru, v katerega so posegli vsi člani, obširno razpravljala o določitvi delokroga obeh društev ter o načinu sodelovanja obeh društev in je končno v vseh načelih vprašanih soglasila v sledečih predlogih in željah, ki jih s tem predloga odbora obeh društev v svrhu odobritve:

1. Izhajajoč iz prepričanja, da sta obe društvi del enega delavskega razrednega pokreta in da se morata obe društvi v svojih stremljenjih medsebojno podpirati; da izvrše zastavljene si naloge, želimo, da vlada med obema organizacijama tesno prijateljsko in sodružno razmerje.

2. »Svoboda« ostane neokrnjen ves njen sedanji delokrog in se UDR posveti izključno nalogam delavske obrambene in skavtske organizacije, tako, da ostane posebno vsa organizacija telovadbe in športa v okviru »Svobode«.

3. Obe organizaciji smeta kulturno in izobraževalno delo izven kroga svojih članov gojiti samo pod št. 2 delokroga.

4. Obe društvi si obetata vzajemno sodružno moralno, pa tudi dejansko pomoč, posebno bo UDR sistematično navajalo in vyzgajalo svoje člane k aktivnemu društvenemu delovanju v »Svobodi«. Telovadni podzvezi »Svobode« je posvečati posebno pozornost. Zato bo

Pripravite se za Vsedelavski zlet!

UDR pomagalo telovaditi DTE podzvezi s svojimi vaditelji in bo skušalo uveljaviti geslo: Kdor Udarnik, ta Svoboda. Istotako bo pa tudi »Svoboda« širila med svojimi člani misel za delavsko obrambeno delo in skavtizem UDR.

5. Telovadne proste vaje, v kolikor jih bo UDR sploh gojilo, naj Udarniki vežbajo v okrilju DTE »Svobode«.

6. Prirejajo naj se skupni izleti.

7. Zelimo, da se poveljevanje za redovne vaje obeh organizacij izjednači, za kar naj se tehnična vodstva organizacij po možnosti sporazumejo.

8. Zelimo, da se izvede sklep DTE, da bodi paradni krog DTE jednak UDR z edino izjemo znakov, ki so pri vsaki organizaciji drugačni.

9. Da se v bodoče regulira medsebojno prijateljsko razmerje obeh organizacij in v kati zatre vsako nesporazumljenje, naj ostane inštitucija paritetne komisije stalna. V komisijo naj pošilja vsako društvo po 2 člana, ki zamorejo, če le ena stran zahteva, zaprositi pokrajinski odbor SSJ, da jim nominira predsednika. Vsako društvo ima pravico, da predloži svoje pritožbe in želje tej komisiji, ki jih rešuje in predlaga kompetentnim odborom v ravnane.

10. Društvena odbora si sporočita pristaneke na te predloge, na kar se ta sestaneke objavi v »Delavcu« in »Socialistu«.

V Ljubljani, dne 8. maja 1924.

Za UDR:

Dr. Korun I. r. Andrej Svetek I. r.

Iz tega predloga je razvidno, da se je UDR omejil izključno na obrambeno in skavtsko delovanje, pri čemur pa je ostala Svoboda možnost, da tudi goji skavtizem.

Centralni odbor Svobode ni sprejel predloga zastopnikov UDR, češ, da naraščaja in ženskega članstva UDR ne sme imeti.

Tozadevno je tudi okrožna konferenca podružnic Svobode iz Ljubljanskega okrožja sklenila resolucijo, iz katere je razvidno stališče centralnega odbora Svobode.

Ta resolucija se glasi:

Resolucija

sprejeta na okrožni konferenci podružnic »Svobode« ljubljanske okolice dne

11. maja 1924 v centralnem tajništvu »Svobode« v Ljubljani.

Zastopane so bile podružnice: Ljubljana, Šiška, Udmat-Moste in Vič-Glinca; pozivu se ni odzvala podružnica na Vrhniki.

Z ozirom na predlog paritetne komisije »Svobode« in UDR z dne 8. maja 1924 je bila v interesu razvoja naše kulturne organizacije sprejeta sledeča resolucija:

1. Ker stojimo striktno na stališču, da je delavstvu potreba koncentracije, ne cepljenja, želimo, da vsi člani UDR pristopijo v svrhu gojitve vzgoje v naravi kot člani k naši »Svobodi«, ker imajo tukaj priliko, gojiti isto, kar je že začrtano v njihovem programu.

2. Brezpogojno pa stojimo na stališču, da spada naloga vzgoje delavske mladine in pa ženstvo v delokrog »Svobode«, ker delavsko mladino je treba smotreno vzgajati v idejnem, socialističnem, borbenem duhu.

3. Konferenca pričakuje od strani vodstva UDR umestno razumevanje naše dobre volje, da premostimo vsa nepsprostva, ki ovirajo konsolidacijo delavskega pokreta.

Iz obeh objavljenih spisov je razvidno stališče obeh organizacij in vsakdo si zamore vsvariti sodbo o tem, katera obeh organizacij ima prav. Konstatiramo samo to, da Svoboda že do danes ni mogla obvladati vseh panog kulturnega dela, zakaj se sedaj naenkrat tako izpostavlja proti UDR, ki goji skavtizem in vrši obrambeno delo?

V enem pa se celo ne strinjamo s Svobodo; v resoluciji je rečeno, da bo Svoboda mladino in ženstvo smotreno vzgajala v idejnem, socialističnem, borbenem delu. Vprašamo samo: Kaka bo ta smotrena socialistična vzgoja, ko se nahajajo v Svobodi in njenih odborih tudi nesocialisti?

Obveščamo socialistično javnost o tem nesoglasju med centralnim odborom Svobode in UDR in prepuščamo sodbo sodrugom. Udarnikom pa striktno zapovedujemo, da se v svojem delu napram Svobodi ravnajo v smislu zgorajšnjega mnenja in predlogov naših članov paritetne komisije.

Upravni odbor UDR.

Nekaj dni poprej je tudi Emanuel sam že grozil v tajništvu, da bo nekaj naredil, pa če prav pride par let v — luknjo.

Vsled teh dogodkov Vas pozivljamo, da vplivate na Vaše ljudi, predvsem na Janežiče, izvzemši Julija Janežiča, nadalje Borštnerja, kateri se dere v javnih prostorih kakor zver, da ne posejijo nobenega našega zborovanja. Od Janežičevega brata, kateri se je hotel klati z nožem, pa zahtevam primerno izjavo na odborovi seji Del. tel. društva Svobode, kakršna se bo od mene sestavila, sicer bom vložil tožbo, ker stojim na stališču, da osebna prostost človeka na ulici ali pa v javnih lokalih ne sme biti od politične strasti omejena. Pripominjam nadalje, da je morala listih voditeljev v javnem življenju padla, kateri zagovarjajo ljudi z nožem na zborovanjih.

Celje, dne 8. maja 1924.

A. Leskošek I. r.

Tako ta dopis. V »Napreju« ste imeli priložnost čitati, da se je domišljavi in samozveličavni Leskošek primerjal z Jauresom ali Schuhmeierjem, ki sta jih zaklala dva politična lopova in da so toraj Korunovci - Korenovci v Celju ravno takšni lopovi, ker so šli na velikega moža Leskoška z nožem in so ga hoteli zaklati.

Ker naši sodrugi naravno izmišljene laži niso mogli verjeti, so začeli poizvedovati, kdo je tisti, ki je videl Janežiča z nožem iti nad Leskoška. Najprej je bil vprašan Leskošek sam, če je on videl Janežiča, da je imel nož. Naenkrat se je začela slika spreminjati, veliki mučenik je izjavil: Jaz ga nisem videl, videli so ga drugi. Vprašali so enega za drugim in vsak se je izgovarjal na drugo. Ker je Janežič učitelj tamburašev v društvu »Svobode« in je hotel vstopiti kot član, se je vsled tega pečala posebna komisija, v kateri so bili v glavnem zastopani Bernotovci, ali se ga vsled Leskoškovih obtožbe sprejme kot člana ali ne. Kajti če bi bil takšen razbojnik, bi se ga ne moglo sprejeti za člana. Komisija je ugotovila, da je Leskošek s svojimi ožjimi prijatelji lagal in da ne obstoja nobena ovira proti sprejemu Janežiča kot člana v društvo »Svobode«.

Javni obrekovalci in tatovi časti razkrinkani.

Ze ves čas zabavljajo celjski Bernotovi obrekovalci čez posamezne naše celjske sodruge. Mi na vsako stvar nismo odgovarjali ter smo bili mnenja, da bo že še prišel čas obračuna.

Ni mi treba več ponavljati, da so razbili pri občinskih volitvah v okolici Celje enoten nastop, vsaj je to čitatelem našega glasila Socialistista že znano. Da je pošteno delavstvo vsled tega razburjeno, to si lahko vsak predstavlja. Iz teh razlogov tudi mrgoli po Napreju napadov na naše sodruge. V sredo 7. maja je imela takozvana splošna socialistična delavska skupina (Bernotovci) pri Janžeku sestanek, katerega

so se udeležili tudi naši sodrugi. Na tem sestanku je prišlo do medsebojnih sporov in prerekanja. Drugi dan pa dobim sledeči dopis:

Gospodu Franju Korenu, predsedniku S. P. J. krajevne organizacije v Celju.

Sporočam Vam, da se je včeraj vršil sestanek vseh odbora Splošne socialistične delavske skupine pri Janžeku.

Na ta sestanek so prišli tudi Vaši agitatorji, med njimi eden, kateri je potegnil nož in grozil mene zaklati. — Dotični je brat Vašega člana Emanuela Janežiča.

In tako sem ga dobil ob dveh mericah te dni na cesti, pa je začel:

»He, ti socialist, kaj pa kuluk,«

»Kaj pa imamo socialisti s kulukom opraviti?« sem ga mirno vprašal.

»Saj ste ga napravili vi, socialisti,« je česnal naprej.

»Kedaj?«

»Kaj vem, kdaj, napravili ste ga, pa je. ... mi klerikalci smo ga pa odpravili!«

»Francelj, ti ne veš, kaj govoriš?«

»... ti ni vseč. Odpravili smo ga, pa Bog živi!«

»Od kdaj pa si ti klerikalec?«

»Odkar imamo Radič - Korošec - Spahovo vlado.«

»Saj te vlade vendar ni. Ti si zadnje dogodke prespal in nekaj sanjal o vsem tem!«

»Kaj prespal, kaj sanjal! Hočeš, da Ti povem, kako so razdeljena ministrstva nove vlade? — No, čakaj: Radič, predsedstvo, Korošec podpredsednik in zunanje stvari, Kulovec poljedelstvo in rude, Maček železnice, Kremžar vere, Stanovnik agrarno reformo, Pucelj prosveto itd. Ti si spal, a ne jaz!

Nehote sem si pomel oči.

Vsedelavski zlet.

Pe prijavih in zanimanju sedeč, bo Vsedelavski zlet mogočna in veličastna manifestacija delavskega razreda.

Naša naloga je, da zainteresiramo vse naše delavstvo, da bo posvečalo zletu vso pozornost. Take manifestacije vlijejo vsem posameznim zaupnikom, agitatorjem novega poguma za težko in odgovorno delo. Mnogi se ob takih časih zbude, ko vidijo okoli sebe toliko življenjske sile, da s podvojeno silo korakajo nasproti svojemu cilju.

Opozarjamo vse zaupnike in funkcionarje posameznih organizacij, da nasvetujejo sodelavcem in tovarišem po

Na izrednem občnem zboru »Svobode« v pondeljek dne 19. maja t. l. je zahteval s. Bučer od s. Leskoška zadoščenje zaradi grdega in lažnjivega obrekovanja s. Janežiča. Leskošek se je zviljal kakor kača, če ji stopiš na glavo in hotel tajiti, da ni rekel, da bi on Janežiča videl in če je obrekoval Jožefa Janežiča, potem še ni rečeno, da je mislil učitelja tamburaškega zboru, to je čisto druga privatna oseba, misli in obrekovanje po njegovem niso kaznjive in ne nemoralne. Konečno je zapisal zviška izjavo, s katero si predstavlja, da ga bo rešila delavske obsojbe. Nič Vam ne pomaga, celjsko delavstvo ima jo Vas že svojo sodbo. Ne bo dolgo več trajalo, ko Vas bodo tudi drugod začeli spoznavati. Obrekovanja in demagogija niso sredstva za kresanje duhov, kakor se radi sklicujete, kadar pridete v zadrego in ne morete z obrekovanjem več naprej. Iz tega dogodka se jasno vidi, čegava morala je padla, tistega, ki še takrat ni imel priložnosti zagovarjati ljudi z nožem na zborovanjih ali pa tistega, ki si je to izmislil in začel javno obrekovati. Na vsako takšno falotarsko demagogijo v Napreju bi Vam lahko dal primerne odgovora, ki bi Vas tepel, če bi imeli kaj moralnega čuta v sebi. Ker sem pa prepričan, da je škoda za papir, pečati se z ljudmi, ki so postali brez sramu, na posamezne neumnosti ne bom odgovarjal. Leskošek pa bo itak imel priložnost pred sodiščem dokazati, kako resnično je obrekovanje, da sem jaz kriv znižanja plač pri občinskih delavcih. — Vsaj Leskošek ni toliko moža, da bi storjeno krivično obrekovanje popravil in podal v Napreju izjavo, kakor sem od njega zahteval. — Resnica bo zmirom zmagovala. Laž in demagogija ima kratke noge in če se jih poslužuje kdorkoli. Iz »Socializem in vera«, stran 15 odstavek 4: Niti takrat ne smeš lagati, kadar misliš, da s tem opravljaš dobro delo! — Laž je greh sama na sebi, brez ozira na to, ali ima dobre ali slabe posledice... Prej ali slej se navidezno dobre posledice izprevržejo v slabe in škodujejo tem bolj, čim pozneje se pokažejo.

Zapoved »Ne laži!« ne velja torej samo za navadne ljudi, temveč tudi za Bernota in za Leskoška!

Franjo Koren.

I. Mihevc:

Nemogoče.

Časih že človek doživi kakšno táko, da ne ve, kako bi jo obrnil. Še moj Murček bi je ne prebavil, čeprav ima utrjen želodec. Pomislite, kaj je danes vse mogoče!

Imam ga že dolgo na pikti tistega Čebrirovega Francelja, ki pravi, da je vsak teden enkrat v »božji gnadi«. Siten rogovilež je ta Francelj in ne da se mu nič dopovedati. Mož ni kar tako, vsaj ima celo nekaj šol in ko je bil mlad, so pričakovali od njega, da postane gospod. Pa ni postal gospod.

Stanuje nekje na jugu ljubljanskega mesta in družino ima. Drugače ga dobite navadno pri »Svedru«, kamor hodi politizirat. Časa ima več kot preveč, kot navadno vsi upokojenci. Pri »Svedru« pa točijo baje izvrstno žganje, pravo in pristno 60% slivovko iz Srema. In tega božjega daru se je Francelj oklenil s takim navdušenjem, da pada pred frakeljkom na trebuh, kadar ga ima že dovolj v želodcu. Če ga ima dve merici, tedaj je najbolj zgovoren.

»In še nekaj,« je nadaljeval zgovorni Francelj, »Korošec je bil malo pred sestavo nove vlade na obisku pri svojem prijatelju Spahu begu. Sprejet je bil baje nad vse sijajno. Streglo mu je vseh sedem begovih žen. Sedel je na dragocenih perzijskih preprogah, ker Turki nimajo stolčkov. Moral je kaditi čibuk in sedeti po turško. Temu se je seveda nemalo upirala tista, nebodijotreba, okrogla ovira, ki vsled svoje tolstosti onemogočuje prekrižati trebušastim ljudem noge. No, Korošec je pokazal vsaj dobro voljo za tako sedenje in s tem je bilo tudi zadoščeno turškim običajem. Pravijo, da je ob tej priliki Spaho podelil trem najlepšim harem-kam popolno svobodo. Če pride do ženske volilne pravice, bodo vse tri glasovale za Korošca.«

Tu sem moral Francelja prekiniti, zakaj kaj takega vendar ne morem verovati.

»E, pa je le tako,« je trdil Francelj, »saj so še turškega papeža pregnali v Švico, pa bi kaj drugega ne bilo mogoče!«

Sedaj pa pomislite, kaj vse človek doživi na svetu!

U. D. R.

Vaditeljski izpiti.

teoretičnemu izpitu se je priglasilo 6 članov in 1 članica.

Izmed teh so napravili izpit s prav dobrim uspehom s. Dežman Fran in s. Kovič Angela, z dobrim uspehom pa s. Kralj Oton.

Štirje člani izpita niso položili.

Edinica Marks Ljubljana priredi v dne 24. in 25. t. m. izlet na Krim, nazaj čez Peko v Borovnico. Iz Borovnice z vlakom v Ljubljano. Odhod za vse čete v soboto ob 1/2 20. uri iz Šelenburgove ulice 6. Prihod v Ljubljano v nedeljo z večernim vlakom. Člani po možnosti v krojih. Pri tem izletu bomo prvi spali pod šotori, in prvič jedli kuho, pripravljeno v novih kotličkih. Izleta se lahko udeleže tudi somišljeniki, katere veseli izlet v naravo. —

Upravni komisar.

Obnovite naročnino!

Politični pregled.

Vladna kriza v Beogradu rešena?
Belgrajska vladna kriza je dobila obliko spletkarij. Minuli petek je dobil mandat za sestavo vlade Davidovič, ki bi naj sestavil vladu s opozicijskim blokom. Njegova misija je pa ponesrečila, kar je povsem naravna posledica politike, ki razvema plemenske strasti. Strasti so razvnete tukaj in tam, zato je zaenkrat izključena vsaka kombinacija vlade, ki bi družila srbske in prečanske buržujske šoviniste. Zaraditega ravnano je prišel do vpliva zopet režim, ki je v demisiji, to je, Pašić je dobil mandat, da sestavi poslovno vladu. Pašić in Pribičević bosta vladu sicer reorganizirala. Vrše se pogajanja in od teh pogajanj je odvisno, ali bodo vladali sami radikali in Pribičevići demokrati ali pa se jim pridruži še katera druga stranka, da dobita Pašić in Pribičević tako zaželjeni kvorum. Rešitev krize torej še ni definitivna, a je vendar verjetno, da ostane zaenkrat pri tej rešitvi.

Konec krize. Ko je kralj dovelj slišal in dovelj zvedel, je poveril sestavo vlade najprej Davidoviču, potem pa zopet Pašiću, tako, da smo prišli tja, kjer se je kriza začela. Pašić - Pribičevićeva vladu bo branila državno edinstvo, izvedla ustavo, izvedla do kraja uradniški zakon, vse to je stavila v svoj »delovni« program. Toda: ta delovni program bo mogla izvesti le brez parlamenta in le proti parlamentu. Parlamentarno demokracijo so namestili z absolutizmom, to je rezultat dolgotrajne krize. Absolutizem pa bo povod novim, še težjim krizam, pa naj objublja Pašić - Pribičevićeva koalicija še tako lep delovni program. Pašić - Pribičevićeva koalicija bo Radičeve mandate sicer verificirala, izposlovala pa si je takojšnje odgoditev parlamenta in vladali bodo brez kontrole, pa tudi brez parla-

mentarne večine. Taka vladu pa more uveljaviti svoje namere kvečjem s silo, kar bo rodilo seveda odpor in za državo nedogledne posledice. — Socialistična delegacija je zavzela v tej krizi edino pravilno stališče: Radičevi mandati se morajo brezpogojno verificirati, vladu pa se mora sestaviti po razmerju moči v parlamentu. Vsaka drugačna rešitev je nepravilna.

Herriot o zunanjih politikah. Vodja francoskih radikalov Herriot, ki bo najbrže sestavil novo vladu, je v razgovoru z nekim uradnikom razvijal približno sledeče misli: Trenotno igra zunanja politika glavno vlogo. Vsled tega se ne morejo znižati vojaška in finančna bremena Francije, dokler se ne zboljšajo odnosi do ostale Evrope in do celega sveta. To bo prva naloga nove vlade. V svojem nadaljnjem govoru je govoril o Angliji, primerjajoč spl. ni položaj Anglije s položajem Francije. Četudi je finančni položaj Anglije znatno boljši, je vendar njena gospodarska bodočnost nesigurna, dočim pa je Franciji zajamčen najlepši gospodarski razvoj.

Herriot bo sestavil vladu. Kakor poročajo, bo vodja francoskih radikalov Herriot sestavil vladu, upajoč, da ga bodo podpirali socialisti. S tem trenutkom pa bo tudi na zunaj prišel do izraza rezultat zadnjih volitev, ki pomenja poraz Poincaréjev in znači izpremembo dosedanjega političnega kurza. Kako se bo naša vladu sedaj orientirala proti Francozom, je še neznan.

Beneš je sklenil s Italijo sporazum srčnega prijateljstva. Beneš in Mussolini sta se v Rimu prav lepo pogovorila in sklenila po kopitu jugoslovanske pogodbe srčno prijateljstvo za dobre in morda tudi za slabe čase.

je sklenilo predložiti Macdonaldu zaključek, v katerem izraža upanje, da bo zunanja in notranja politika delavske vlade tudi še v bodoče zadrževala porast brezposelnosti. Da se prepreči brezposelnost, navajajo v tem zaključku, je najboljšje, da se uvede osemindesetdnevni delovni teden. Minister Tom Shaw pa je izjavil, da bo predložila vladu takoj zakonski osnutek o stalnem podpiranju nezaposlenih in bo zvišala dosedanje izmere brezposelnih podpor.

Podlistek »Golgota«, ki je izhajal v našem listu kot podlistek, je spisal Bratko Sila (pseudonim), kar je med priobčevanjem v naslovu podlistka pomotoma izostalo.

Mednarodni tipografski kongres. — Širša komisija mednarodnega tipografskega sekretariata je sklenila, da se bo vršil 9. mednarodni tipografski kongres 8. septembra t. l. in naslednje dni v Hamburgu. Na kongresu bodo obravnavali poleg drugega tudi vprašanje prispevkov, osemurnega delovnika in offset - vprašanje.

Opozorilo. Gospod Bernot je hotel razbiti strokovne organizacije, pa mu je izpodletelo. Obenem skuša škodovati tudi konsumnemu društvu, odnosno njegovemu hranilnemu oddelku. Hranilne vloge naj bi romale v njegovo »Slogo« odnosno, kakor se sedaj imenuje »Skupni dom«. Kajpak! Naši delavci naj svoje težko prihranjene krajčerje dvignejo tam, kjer so plodonosno in zanesljivo vloženi, in jih prenesejo v njegovo skrahirano »Slogo«, da bo s tem denarjem vzdrževal sebe in svoje lažnjive liste. Ker se vzbujata sum, da je denar, vloženi v »Skupnem domu« za vedno zapravljen in izgubljen, opozarjamo javno vse prizadete na nevarnost, ki preti njihovim prihrankom. To smo dolžni povedati, ker smo čuli, da je bila zadruga »Sloga« (»Skupni dom«) vsled trajnega nerada in ker ni odbor te zadruge niti odgovoril na poziv za revizijo, iz »Zveze gospodarskih združenj za Slovenijo« izključena kar se je tudi javilo sodišču. Bernot ki vedno piše in govori o načelu javnosti, je seveda to hudo stvar zamolčal. Slabi značaji delajo vedno tako.

Dopis iz St. Lorenca na Pohorju. Cenj. s. urednik, prosim, blagovoli priobčiti naslednji moj doživljaj dne 1. maja v St. Lorencu. Ker je v meni še živ spomin krasne proslave prvega maja leta 1919 v St. Lorencu, sem sklenil, tudi letos pogledati v ta krasen kraj in skupno s tamošnjim delavstvom obhajati delavski praznik. Zato jo mahnem kar peš čez Falo na St. Lorenc. Pa glej moje razočaranje. Ko pridem v Pušcavo, vidim, da so vse male in velike ža-

ge v polnem obratu. Prispevši med prve hiše, slišim znani ropot tamošnje tovarne kos in srpov, znamenje, da so tudi tukaj pozabili na prvi maj. Zvečer naletim slučajno na znanega sodr. od nekdanj. Pogovor se zasuče na prvi maj in zvedel sem, da od leta 1919 sploh niso praznovali več del. praznika. Po zaslugi raznih zaslepljenih in nezavednih višjih delavcev se je razbila kovinarska organizacija, ker je bilo škoda denarja, ko je še premalo za vino. Tako se je dogodilo letos, da so praznovali na račun del. praznika pusta, ker so purgarji rekli, da bi bilo lepo, če bi se zbralo veliko pustov. S temi podatki sem žalosten odšel iz tega nekdanj tako na videz zavednega kraja. V slovo vam pa kličem: Spomnite se vaših dejanj ob 12. uri, in sicer boste v nekaj letih morali biti na povelje drugih še večji pusti.

Izletnik.

Iz Tržiča. Občinske volitve, ki se vrše 22. junija t. l., so prinesle v naš sicer prav mirno dremajoč Tržič malo novega življenja, prebudile so zaspance, da so z velikimi očmi pogledali beli dan okrog sebe. Socialistične organizacije so se strnile — mahoma postavile skupno kandidatsko listo, ki ji načeluje zaslužen borec s. Henrik Snoj. Njemu slede v lepem redu možje, katerih imena in pripadnost k strokam pričajo, da je delavstvo dobro volilo svoje zastopnike, da je izbralo možje, ki jamčijo za tako gospodarstvo v občini, kakor ga zahteva socialistična družba. Kakor so socialistom prinesle volitve zedinjenje in enoten nastop, tako so povzročile razkol pri pristaših SLS. »Slovenec« od 13. maja t. l. ve povedati, da rujejo proti njihovi enotni listi nekateri užaljenci, ki jih niso vzeli na njo, da so obrtniki, pripadniki SLS proti tej listi. Čudovita je ta vsezveličavna SLS, katere vodstvo v Tržiču se tokrat nahaja v rokah neumorno delavnega župnika Škerbca, gorečega častilca Susteršiča. Ne bojimo se, da bi ta enotna lista ne dobila najmanj petnajst mandatov, ko je vendar splošno znano, da je župnik Škerbec največji prijatelj delavcev, pa največji častilec — kapitalistov. Kako blago čuti njegovo srce — ve povedati mati rajnega župnika Potokarja — njegovo navdušenost za blagor delavstva pa spričuje dejstvo, da hoče povečati — cerkev. Župniku Škerbcu in njegovi listi želimo največ uspeha — delavcem pa kličemo: Poslušajte svojo zdravo pamet in ne voharčev!

Leninov spomenik v Petrogradu. V Petrogradu bodo postavili Leninu spomenik. Načrt je izdelal ruski kipar Harlamov.

Tedenske vesti.

Izredna zasluga.

Glasilu privatnodetektivske družbe »Slovenski Narod«, Ljubljana W, je dognalo, da so komunisti v Ljubljani zasedli elektrarno, plinaro in vodovod ter glavna vrata mestnega magistrata. Z ozirom na ogorčenje ljubljanskega prebivalstva pozivlja družba oblast na čuječnost in takojšen nastop njene brambe proti veliki nevarnosti, ki preti Ljubljani. — Nadejamo se, da bo oblast znala ceniti duševno muko teh demagoških policijotov in bo — ustregla ter družbi izposlovala red »po grbi«, ki ga edino zasluži. Žalostno je, da se bavijo listi, ki trdijo, da so demokrati in napredni s tako nizkotno in perfidno agitacijo. V šolo, v šolo olike in duševne inteligence!

Seja ljubljanskega občinskega sveta. Za četrtkovno sejo občinskega sveta je vladalo v ljubljanskih krogih veliko zanimanje. Vsaj je Ata Narod ob pridnem in zadovoljivem Jutrovem sekundiranju ves čas »šuntal« združeno opozicijo občinskega sveta od Ravniharja preko Tavčarja pa tja do Likozarja. Toda: veliko grmenja, malo »blagodejnega dežja. Na seji se je sicer obravnavalo, kako so hoteli kovati kapital iz »vile pri znamenju«, kamor se je naselil zasebni nameščene Gril. Naj pa bo ta dogodek glasen memento za zasebne nameščence, za delavce, za katere stanovanjski zakon ne pomeni nobene zaščite. Tako stanje je ustvaril stanovanjski zakon, ki so mu kumovali oni, ki se danes razburjajo nad njegovimi sadovi. —

»Jutrova« demagogija. Prejšnji teden je »Jutro« delalo velik krik, ker se je nastanil na Sv. Jakoba trgu z rodbino in pohištvo neki G. Hišna lastnica je možu na podlagi stanovanjskega zakona, ki so ga napravili demokrati, odgovarjala stanovanje že pred enim letom. G. se pa celo leto ni brigal za drugo stanovanje. Kljub temu mu je bilo ponujenih več stanovanj, ki jih je pa G. odklonil, češ, da so preslaba ter izjavil, da gre rajši na Sv. Jakoba trg. Vsakdo ve, da ni izbire v stanovanjih ter da bi bil marsikdo vesel, če bi dobil le slabo stanovanje, ki ga ta možakar ni maral. Iz tega je jasno razvidno, kako so utemeljeni »Jutrovi« napadi na župana s.

Periča in ljubljansko občino, ki nimata nobene moči proti stanovanjskemu zakonu. Končno je menda dala občina prepeljati opravo tega »Jutrovega« mučenika v ubožnico, kjer lahko kampira nemoteno še dalje. »Jutrovi« naj ga pa hodijo intervjuvat, da pomorejo »pravični stvari« do jutrovske zmage.

Zapomnite si, rudarji! Nedavno je imela Slavenska banka svoj občni zbor. Ker je v »interesni sferi« Slavenske banke tudi Trboveljska premogokopna družba, so seveda na občnem zboru govorili tudi o Trboveljski družbi. Pa so pri tej priliki povedali: Trboveljska družba dela naravnost sijajne dobičke. Prepričani smo, da bo tudi za leto 1923 nagradila svoje delničarje s 50% dividendo. Istočasno pa je izšlo tudi drugo, zelo važno poročilo. Rudarski glavarstvo je namreč izdelalo statistični pregled rudarske produkcije. Iz tega pregleda se vidi, da je produkcija Trboveljske premogokopne družbe preslegla produkcijo v letu 1913. Torej: v letu 1923 so rudarji Trboveljske družbe več producirali, kakor pa v letu 1913. V letošnjem letu pa špekulira Trboveljska družba na drug način: svoje delavstvo zaposluje le delno zato, da bi bila produkcija čim manjša in da bo mogla vzdržati dosedanje cene. Vse to počenja Trboveljska družba javno, vse to počenja na škodo delavstva, pa gotovim ljudem se niti ne zdi, da počenja Trboveljska družba najgrše špekulacije tudi na škodo tiste države, ki jo vsi taki ljudje v potu svojega obraza že pet let konsolidirajo. Obdavčenje takega profita kot ga izkazuje Trboveljska družba, bi bila resnična konsolidacijska točka za naše gospodarsko življenje.

Potres v Mali Aziji je trajal ob majhnih presledkih skoro cel dan. Prve potresne sunke so čutili ob 4. uri zjutraj, ki so se ponavljali ob osem do deset minutnih presledkih do pete ure popoldne. Zelezniška proga Erzerum-Narikamyš je na več krajih razdejana, opustošenja, ki jih je povzročil potres, pa so v Anatoliji baje večja in strašnejša, kot pa v Armeniji. Potres je seveda zahteval tudi precej človeških žrtev.

Angleška delavska vladu in brezposelnost. Načelstvo delavske stranke

Iz Maribora.

Razne želje in željice ima mariborski dopisnik »Jutra« oziroma jih imajo drugi. Dopisnik je samo nekaj njihov »sprahror«, skozi katerega povedo svoje želje v veliki sveč. Pred vsem se ne nahaja samo gledališče v krizi marveč tudi najemnik Grajske kleti. Malokatero mesto se more ponašati s takšno znamenitostjo kot Maribor. Toda kakor je klet lepa in velika, tako je tudi prazna. Znamenje krize srednjega stanu — to je — uradnikov. Delavci pa itak tja ne hodijo. Zato bi rad najemnik ne pod zemljo marveč nad zemljo kletaril, rad bi zraven grada na trgu Svobode etabliral 40 m dolgi in 12 m široki vrt, kjer bi se gosti baje sami lovili. Za ta vrt je bil že lani v obč. svetu žilav boj in celo dvakratno glasovanje. Zadevo so zlasti demokrati živo podpirali. Pravijo, da bi s tem grad pridobil na lepoti. Mi smo odločno proti temu vrtu. Naši razlogi so ti: Prvič trg Svobode ni tlakovan in je vsak teden dvakrat sejem s senom, slamo in drugimi gosp. pridelki.

Nadalje je tam obč. tehtnica in je vedno polno živinskih odpadkov in vsled tega muh. Ako pride veter, tedaj nese ves ta gnoj in prah po celi okolici. Iz zdravstveno higijeničnega stališča je torej popolnoma neprimeren prostor za gostilniški vrt. Nadalje so tam obrtniki, katerim bi se trgovski lokali z vrhom popolnoma zaprli. Sicer pa, kdor hoče na vedrem sedeti, ima tam par korakov tak vrt pri Zemljiču, pri Grozdu in končno »kavarno Park«. Dasi tiste kolibe na Grajskem trgu in pri

Grozdu tudi ne delajo mestu nobenega okrasa. Zadeva z vrhom je bila lani končno veljavna v obč. svetu odklonjena in s tem rešena. Ampak nekaterim ljudem ne da žilica miru in zopet spravljajo zadevo pred obč. svet.

Stališče našega kluba ostane tozadevno nespremenljivo. Sicer pa po parlamentarni logiki ne bi moglo priti več v razpravo. Gospod Berdajs naj rajše da grad tudi na vzhodni strani prečistiti, kakor ga je na južni pa bo lep brez vrta. G. Šlachta pa naj toči v kleti dobro pristno in ne predrago vino, pa bo imel dovolj gostov.

Jutrov poročevalec se tudi jezi na nemški Feuerwehr, zakaž ne da Slovincem tudi ingrence. Ja, za hudiča, zakaž pa se Slovinci ne vpišejo v to društvo? Isto je z gledališčem. Slovinci je vse polno v Mariboru, toda tam kjer bi morali biti, jih ni! Le recite rajše: Nostra culpa!

Tržne cene v Mariboru. Goveje meso: 1 kg 19—27 Din, telecina: 1 kg 21 do 30 Din; svinjina: 1 kg 22.50 do 35 Din; sveža slanina 1 kg 30 Din; mast 1 kg 37.50—38 Din; 1 mleka 3—4 Din; 1 kg surovega masla 44—50 Din; 1 kg pšenice 3.50 Din; rži 3.50, ječmena 3, koroze 3, ajde 3—4, fižola 5—7 Din; 1 kg pšenične moke »O« 6, »1« 5.75, »5« 5, »6« 4.50 Din, 1 komad glavnote solate 1—3 Din, kupček regrata 1 Din. Izkaz tržnih cen navaja še druge »dobrote«, ki jih pa delavec ne uživa in se tudi za njihove cene ne zanima. —

Za rdeč veletok.

(Tiskovni sklad »Socialista«.)

Glasom dosedanji. izkaz. Din 5982.—

Vidali Ivan Din 10.—; Močnik Franc 5.—; Gaberšek Franc 5.—; Stanovšek Henrik 5.—; Topolovec Anton 10.—; Migič Valentin 5.—; Ant. Čop 10.—; Paul Koren 5.40; Jelenko Mihael 5.—; Zidar Ferdinand 5.—; Ledinek Ivan 5.—; Schwab Mirko 5.—; Prosen Jožef II. 5.—; Schrott Franc 3.—; Laibacher Štefan 10.—; Perdih Franc 10.—; Goliat Rudolf 5.—; Belej Osvald 5.—; Woschank Betka 5.—; Krasnik Ivan 10.—; Hubert Znidaršič 10.—; Mastek Karl 5.—; A. Čop ml. 5.—; Čuješ Gregor 5.—; Laibacher Avgust 5.—; Praznik Franc 5.—; Wošank Štefan 5.—; Juh Luka 5.—; Kuhar Lovro 10.—; Koren Celje 5.—; G. Pipan 5.—; Lačen Jakob 5.—; Luka Močnik 3.—; Franc Pušnik 2.—; Kefer Franc 5.—; Gradšnik Matija 10.—; Kutui Pavel 5.—; Štravs Ivan 5.—; Franc Strojnik 5.—; Filip Pavel 5.—; Filip Franc 5.—; Filip Karl 2.—; Motvos Valentin 2.—; Konže Matevž 2.50; Gregorc Jože 1.—; Natakariča Lujzi Brannberger pri Rozmanu Din 10.—; Pernat Karl 5.—; Bratošek Ivan 5.—; N. N., ki se ne strinja z Bernotovo sekto 10.—; Zelena miza kod treh šešira, Beograd 100.—; Verlužnik Ferdo 2.—; Toplič Jože 1.—; Ulšek Anton 1.50; Lakovnik Franc 1.50; Stopar Vinko 1.—; Muh Jože 1.25; Steže Anton 2.—; Furja Miha 2.—; Šverc Martin —.50; Kreiner Ignac 7.—; Šverc Albin 1.—; Mastek Karl 2.25; Anič Franc —.50; Šušec Filip 1.—; Drama Bertl 1.—; Senčnjak 1.—; Bavči Andrej 1.—; Podojsterek Filip 5.—; Podgorevčnik Avgust 1.—; Pistotnik Jože 1.—; Matjaš Franc 2.—; Mori Matevž 2.—; Mori Anton 2.—; Kučej Benedikt 1.—; Križan Friderik 1.—; Možner Jože 2.—; Käfer Franc 2.—; Joško Borstner 5.—; Kraiger 10.—; Stalzer 10.; Mazner

Franc 5.—; Podojsternik Filip 10.—; Dih-zolj J. 2.50; Ivartnik Pavel 2.50.

Skupaj Din 6454.40.

Sodrug! Združite razbite sile delavstva v en sam rdeč veletok!

Nabirajte za tiskovni sklad »Socialista«.

Iz uprave.

Današnji številki prilagamo položnice. Prosimo vse naročnike, ki so v zastanku, da vplačajo naročnino.

Nabirajte naročnike!

Izdajatelj:

Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik:

Jože Golmajer.

Tiska tiskarna Makso Hrovatin.

Pleskarska in slikarska

ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje solidno in točno po najnižjih cenah tvrdka

Petek & Ivan Langof

Društvena ulica šte. 43, Moste pri Ljubljani.

Zahtevajte povsod

„MOSKIT“

muholovke, ki so najboljše.

Siegel & drug

d. z o. z.

tkalnica platnenega in bombažnega blaga

Ljubljana, Dunajska c. 31

Svitavy (Č. S. R.)

Wien (Nem. Avstr.)

Na mesečne obroke

brez povišanja cen daje moške, ženske in otroške obleke

O. Bernatovič, Ljubljana,

Mestni trg šte. 5

Vsedelauski zlet v Ljubljani!

Tvrdba

Peter Capuder

Ljubljana, Dalmatinova ulica

priporoča za ta izlet:

Celotne kroje kot tudi posamezne dele za U. D. R. — Vse telovadne potrebšline: majce, telovadne hlače, čelje, dalje za moški in ženski naraščaj ter članice potrebne telovadne obleke. — Zahtevajte cenik! Preskrbite si pravočasno! — Poverjeni dobavitelj potrebščin U. D. R.

En gros Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina. **En gros**

Gaspari & Faninger, Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Tone Malgaj

pleskar za stavbe in pohištvo, sobo- in črkoslikar, se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

DELAVNICA: Kolodvorska ulica št. 6 in Celovška cesta šte. 121.

Naročila se sprejemajo v Kolodvorski ulici 6.

Brzojav!

Ko pridete v Ljubljano in če hočete piti dobro dalmatinsko pravo vino, ne pozabite obiskati gostilno »PRI ŠTEFANU« nasproti hotela »Union«. Tam dobite tudi pristno dalmatinsko olivno olje in morske ribe.

Za obilno udeležbo se priporoča **Burjas in drug.**

Specijalna delavnica za brušenje raznih kovin in jekla. Zavod za poniklanje in bakrenje raznih delov, koles in drugo po najnižjih cenah.

Se priporoča

Vid Aberšek

Ljubljana, Poljanska cesta šte. 13

SOLIDNO

in strokovnjaško izvršuje vsa v stavbeno stroko spadajoča zidarska in betonska dela

Danijel Battelino

stavbeno podjetje v Ljubljani VII (Sp. Šiška).

Cognac Medicinal, Liqueur, triple séc, slivovka, brinjevec, tropinovec, rum l. t. d. po najnižjih dnevnih cenah

„ALKO“

veletrgovina žganja, družba z o. z. LJUBLJANA - KOLIZEJ

Ustanovljeno leta 1852.

Teod. KORN

Ljubljana, Poljanska c. 8.

(preje Henrik Korn.)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodov. Naprava strelovodov. Kopališke in klosetne naprave. — Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škatlje) za konzerve.

Prva mariborska delavska pekarna

r. z. z o. z. v Mariboru, Tržaška cesta št. 37-38, telefon šte. 324. Ustanovljeno leta 1898. — Moderno in higijensko urejena pekarna priporoča svoje okusno in vedno sveže pecivo v polni teži. Pecivo se dostavlja tudi na dom.

Štampiljeiz kovine in gumija izdeluje **graverski zavod****Sitar & Svetek**

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 13

Zastonj

ne, pač pa po zelo nizkih cenah dobite vse kuhinjske potrebšline, kakor raznovrstna kloparska, kotlarska, kovinostiskarska, ter ključavničarska dela in druge predmete pri zadrugi

Jugometalija

r. z. z o. z.

splošna kovinska industrija

Ljubljana, Kolodvorska ul. 18

Telefon št. 729.

„VINO CET“

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z. Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Dobiva se v vseh podružnicah Konzumnega društva za Slov.

TISKARNA MERKUR

TRG. IND. D. D.

LJUBLJANA

SIMON GREGORČIČEVA UL. 13

TELEFON ŠTEV. 552.

se priporoča

za naročila vseh v njeno stroko spadajočih del.

Lastna knjigovoznica.

Izvršitev točna in solidna!

Zahtevajte povsod

„JADRAN“

terpentinovo čistilo za čevlje, ker je najboljše.

Ako čistite čevlje edino le z »Jadrana« kremo, si prihranite mnogo denarja.

Vaši čevlji ne razpokajo, ostanejo mehki in trpežni.

Našim rodbinam

priporočamo NAŠO DOMAČO izvršno Kolinsko cikorijo.

Prva mariborska produktivna zadruga čevljarških izdelkov

r. z. z o. z. v Mariboru, Oražnova ulica šte. 4.

Izdela valnica moških in ženskih čevljev. Popravila se točno in solidno izvrše

Produktivna zadruga krojačev

r. z. z o. z. v Mariboru, Ruška c. 5.

Ustanovljena leta 1908. — Izdeluje moške in ženske obleke, ter vseh vrst uniform. Najboljša izdelava v lastnih delavnicah. Velika zaloga različnega tu- in inozemskega volnena blaga. Solidne cene. Točna postrežba.